

**STADSBELANG
UTRECHT**

Schriftelijke vragen U-pas: Sociaal ondernemen? U-pas maakt ondermijning makkelijk en rendabel.

22-05-2025

Naar aanleiding van onze vragen over de U-pas (zie: SV 2025 nr. 55). Heeft Stadsbelang Utrecht signalen gekregen over ernstig misbruik van de U-pas. Zo werd en gesproken van louche bedrijven die de U-pas gebruiken als enige (schimmige) geldstroom en andere activiteiten van ondermijning. Waar het college inzet op het aantrekken van zoveel mogelijk ondernemers (ogenschijnlijk zonder daarin veel onderscheid te maken), weten criminelen de regeling te vinden om te ondernemen op een manier die hen enkel voordeel oplevert. Stadsbelang Utrecht vindt het onvoorstelbaar dat geld voor kwetsbare kinderen op deze manier wordt ingezet en vraagt zich hiermee het volgende af:

Vragen:

1. In de beantwoording vragen 2025 -55 vraag 1 geeft de wethouder aan waar U-pashouders hun tegoed graag aan besteden. Een overzicht van welke tegoeden daadwerkelijk worden ingezet ontbreekt helaas. Ons is ter oren gekomen dat kind tegoeden zonder repercussie kunnen worden ingezet voor volwassen zaken. Aangezien iedere U-pas houder een eigen nummer heeft dat wordt geregistreerd bij aanvragen moet er een overzicht te maken zijn van hoe de tegoeden worden ingezet. Graag ontvangen wij alsnog een overzicht van de manier waarop en waar kind-tegoeden worden ingezet.
2. Wat doet de toezichthouder om te voorkomen dat kind-tegoeden worden ingezet voor volwassen zaken (zoals permanente eyeliner)?
3. Uit de beantwoording van vragen 2025 – 55 vraag 4 en 9 blijkt dat ondernemers zelf mogen bepalen hoe ze de U-pas kunnen inzetten (en zelf kortingen kunnen bepalen). Het lijkt erop dat eventueel beleid van de gemeente hier slechts reactief is. Op welke manier kan er meer actief beleid gevoerd worden om te zorgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van U-pas kortingen?
4. Worden de bij U-pas aangesloten bedrijven voldoende en periodiek (dus niet steekproefsgewijs) gecontroleerd en waarom wel/niet?
5. Hoe worden de bedrijven die zich aanmelden voor de U-Pas gescreend? Is dit echt slechts op basis van de waardering van de cliënten? Wij horen graag hoe er op

zo'n manier gescreend kan worden dat ondernemers met een agenda van ondermijning worden uitgesloten van deelname.

6. Is het zo dat door bepaalde ondernemers U-pas wordt ingezet voor alle betalingen en er dus bedrijven zijn die geen andere geldstroom hebben dan die van de U-pas tegoeden? Hoe kan het college dit tegengaan?

7. In de beantwoording van onze vragen 2025-55 vraag 9 geeft u aan dat de U-pas voordelen heeft voor ondernemers en dat het college ondernemers aanmoedigt om deel te nemen aan de U-pas. U spreekt van het stimuleren van sociaal verantwoord ondernemen. Met de informatie die we nu ontvangen lijkt het erop dat hier makkelijk misbruik van wordt gemaakt. Is er zicht op gebruik van de U-pas voor het faciliteren van schimmige geldstromen en ondermijning?

8. Hoe wordt voorkomen dat U-pas tegoeden op onrechtmatige wijze door "ondernemers" worden omgewisseld voor contant geld?

9. Hoe kan het dat wij horen van veelvuldig misbruik van de U-pas omdat "er op grote schaal misbruik wordt gemaakt van de goedgelovigheid van de gemeente", terwijl dit bij de gemeente zelf amper op de radar staat?

10. In de beantwoording van onze vragen 2025 – 55 vraag 9 geeft het college aan dat regulering onwenselijk is. Toch bereiken ons nu berichten dat ook ondernemers die gericht zijn op ondermijning veel gebruik (misbruik) maken van de U-pas regeling. Hoe kan het dat de U-pas kan worden ingezet bij bedrijven die al meerdere overtredingen hebben begaan en ook op de radar zijn bij politie of toezichthouders omgevingswet?

11. We hebben vernomen dat soms zelf illegale immigranten of mensen die zwartwerken naast de bijstand worden betaald met de U-pas. Is er zicht op hoe vaak dit voorkomt? Wat gaat de gemeente doen om dit te voorkomen?

12. Keuzevrijheid is een groot goed. Maar dit moet niet betekenen dat er vanuit de gemeente een regeling moet bestaan waarbij mensen geld afgetrosgeld wordt door middel van medische misinformatie. Zeker niet wanneer dit U-pas budget gebruikt wordt voor ondermijning. Ten slotte kan de U-pas ook niet worden ingezet bij de plaatselijke dealer (denken wij). Kunt u ons een overzicht geven van bedrijven waar de U-pas mogelijk wordt ingezet voor oneigenlijke zaken?

13. Het college geeft aan dat ondernemers niet worden toegelaten tot de U-pas wanneer er sprake is van oplichting. Daarnaast geeft het college aan dat ze willen dat ondernemers relatief makkelijk kunnen aansluiten bij de U-pas regelingen. Met wat we nu weten blijkt dat de regeling mogelijk bovenmatig aantrekkelijk is voor louche ondernemers. Ziet het college de mogelijkheid voor een grootschalig onderzoek naar misstanden met de U-pas?

14. Uit beantwoording van onze vragen 2025-55 vraag 16 blijkt dat de graadmeter voor kwaliteit van U-pas houders de waardering van de U-pas houders is. Wij kunnen

ons voorstellen dat deze gebruikers best tevreden zijn wanneer ze hun tegoeden in kunnen ruilen voor contant geld. Wellicht dat het de gebruikers ook worst zal wezen of hun U-pas tegoeden worden ingezet voor het in stand houden van schimmige geldstromen. Luisteren naar inwoners is inderdaad heel belangrijk. Een goede screening en het voorkomen van criminaliteit is dit des te meer. Wij vragen ons af waarom er nog geen goed plan ligt voor het fraudebestendig maken van de U-pas?

Als het mogelijk is zouden wij erg graag voor 26 juni antwoord hebben.

Gesteld Door:

Stadsbelang Utrecht – Cees Bos, Claire Derckx

Utrecht Solidair – Yvonne Hessel